

KRYNICA

CHRYSCIJANSKAJA TYDNIOWAJA HAZETA

Redakcyja i Administracyja: Dom pry Kaścieli św. Jana, 2.
Ad 9 da 11 i ad 3 da 5 hadziny.

«KRYNICA» KAŠTUJE:
na hod 40 rb., na paŭhoda 20 rb., na 3 miesiacy 10 rb.
Asobny numar 50 kap.

Č—wyhawarywaicca jak polskaje cz i jak rasiejskaje ч. Š—jak sz i jak ш.

Usim našym čytačom, pryjacielam i spahadčykam žadaim Wiasiołaho Alleluja!!!

Chrystus uwaskros z umioršych...

Chrystus uwaskros z umioršych, z hrobu paŭstaŭ
I kożnamu narodu na wiek prykład daŭ;

Dyk dzień wialikadnia-wialikaho šwiata
U nas užo šwiatkuje kożnaja chata.

Kaścioły i Cerkwy zichaciać ahniami:—
Da samaho Nieba blesk dajuć łučami.

Hudziac zwany pa cerkwach, dy pa kaściołach
I budziac lud śpiacy pa ŭsich našyk siołach:

Kab paŭstaŭ jon so snu, Bohu Chwału zanos,
Bo radaść wialikaja—Chrystus Uwaskros!..

Uwaskreśni-ž ty, Białaruski Narodzie,
I da žyćcia paŭstań u hetym-ža hodzie!

Da roŭnaści, bractwa i da lepšaj doli,
Za praŭdu šwiatuju, ŭstawaj pawoli

Ustawaj harotny, moj ty Bracie miły,
A Boh najwyšejšy paśle tabie siły,

Bo chto jdzie za praŭdu—taho Boh kachaje
ŭ hetym jamu zaŭsiody pamahaje.

St.—St.

Ważnaja prymieta.

Biełarus astajecca Biełarusam. Heta znać pa moładzi. Nima u moładzi taho stydu, jaki prahladaicca u starejšych. Pa-paŭšy pamiž čyściej adzietyimi, ci pamiž znatniejšymi, stydajucca nikatoryja starejšyja hawaryć pa biełarusku i łomiać jazyk, nawaračywujućy hawaryć pa polsku. A kali da ich prahaworyš pa biełarusku, dyk wydajecca im, što za prostych ich ličyš; widać zdajecca im, što jany „prostymi“ być pierastanuć, kali tolki nia buduć hawaryć pa biełarusku.

A moładź dyk zarazža haworyć pa swojmu, pa biełarusku, jak tolki da jaje pa swojmu adazwiešsia. I widać u maładziejšych hałowach jość kłok; widać jany wiedajuć, što budućyna — ichniaja, što žyćcio lepšaje na świecie treba zawadzić bołš dla moładzi, bo jany bołš jak staryki majuć prawa da žyćcia; widać choć pa-kazać siabie za narod biełaruski, za narod demokratyčny, nia stydajuccysia błaħich i durnych hutarak ab „prostim“ narodzie—jak ab niečym horšym ad inšych ludziej..

Značycca moładź—demokratyčna nastrojena; značycca moładź za „prosty“ narod pastaic; značycca moładź biaz durnoha stydu s „prostim“ narodem budzie zaadno trymacca i prabiwacca da lepšaha žyćcia. Heta moładź prawadyrom „pro-

stamu" narodu budzie,—jak jaho żwawiej-sza siła i smialejšaja wola.

Pamylaŭsia toj, chto dumaŭ siłaŭ utry-mać „inorodcaŭ“ ad wolnaje woli, chto du-maŭ wynaradzić biełarusiaŭ—kaliś na pa-lakaŭ, ni tak daŭna na wialikarosaŭ, a cia-pier iznoŭ na palakaŭ; pamylaicca i toj, chto nia wieryć u adradžeńnie Biełaruskaho Narodu.

Żywieć i mnożycca u moładzi narod-ny duch i čućcio, a značycca żywieć i mno-życca nadzieja na skoruju našuju lepšuju budučynu.

A—y B—a.

SŁOŬCA AB UNII.

Ad chwiliny, kali iznoŭ budzie jed-naść pamiż Kaściołam i Carkwoju, pawia-ličycca chwała Bożaja na ziemi woś čamu:

1. Kali braty, dahetul razjednanyja, spalkajucca uwadnej wiery, heta budzie najbołš pažadana reč dla Najświaciejšaj Trojcy, asnowy kożnaj jednaści.

2. Świet budzie mieć sposab pra-kanacca ab wyraznaj Bożaj siły, dla jakoj nima ničoha niemahčymaho na świecie.

3. Pašyrycca duża Carstwa Bożaje na ziemi i budzie kudy silniejšyja mieć ŭpływy misyjnyja na tyja narody, što da-hetul s Chrystowaj nawukaj nie znajomy.

4. Chrystus ad Unii budzie atrym-liwać tolki pašany, skolki dahetul mieŭ ciazkaj abrazy i smutku, зроблених разлу-čanyimi na dzwie častki Kaściołami.

Dyk chto maŭ choć adnu iskru miłasći da Boha, pawinien horača malicca ab zlučeni Kaściołaŭ.

O. M. Jugie.

Żyćcio paśla wajny.

Ciopłaja, wiasieŭniaja ranica. Čyrwo-nieŭkaja plamka na ŭschodzie pašyrajacca ŭsio bołš i bołš.

Woś, z maleńkaj plamki staŭ wialiki, čyrwona-załacisty ślach — heta zajmaŭsia zolak.

Pamaleńku, jak duronaje dzicia, pa-čalo wyhladać stul cikawymi, wiasiołymi wočkami, jasnaŭ soniejka...

Sonnyja listočki na drowach ustra-piaŭlisia paśla nočnaho snu.

Trawica jarčej zablješčała, husta pry-branaja srebnymi kapielkami ściudzionaj rasićy.

Miakki wietryk ščyra całuje ŭsiech biez razbōru: i ciomna-zialonyja listočki na pyšnych halinkach, i tysiaćy, apuścił-šych sonnyja hałoŭki, roznaikalornych kwiatok, i prastornyja tuhi, daliny i ŭzhor-ki Biełaruskaj ziamlicy...

Pišuć da nas z Biełarusi.

Izabelin, Waŭkawyskaho pawietu.

Palityka našych sakretaroŭ.

Nia tak jašče daŭno zakazaŭ nam starasta, kab išli my da Zabelina: chto niama-ić—brać, a chto mać (daŭniejšyja)—mie-niać pašparty u Zabaliŭskaho načalnika Rejonu. Nu što-ż, dumaju sabie, ad heta-ho nia wykrućišsia, pašli ludzi — treba iść i mnić.

Uziaŭszy chleba u torbu, šapku na hołaŭ, kijok u ruku, kliknuŭszy susieda u kampaniju — pajšoŭ. Kali pryjšli my u miastečko—pierš čymśia da načalnika, pa darozie zajšli da kancelaryi hminnaj da-wiedacca štokolečy ad pisara, jak dastu-picca da taho načalnika i, jakim paradkam dastajuć hetyja papieryny. Jon nam rasłu-mačyŭ, kažućy: što treć brać s kancelaryi takuju papierynu s padpisam staršyni i kancylarskaj piečatkaj. Kali heta patrebn, to—ničoha nia zrobiš. Prosim pisara dać i nam takija papieryny, pa katorych wyda-duć pašparty. Pisar chłapieć nadta dobry, doŭha nie spradžajuccyja zaraz-ža: čyryk, čyryk, napisaŭ, piečatkaj lapnuŭ i... hałowa. My uziaŭszy padziakawali — nu i da načalni-ka adprawiliŭsia. Prychodzim u jahonaje biu-ro — aŭ tam poŭna ludziej. Pracisnuŭšyŭsia dalej — baču — pisar, dwuch padpisčy-kaŭ i adna dziaŭčynka, pišuć i tolki časami pytajuć: jakoj wiery, ruskaj ci, polskaj, bołš ničoha i znoŭ pišuć. Ehie! dumaju sabie—što-ż tut robićca? Jaŭ, bajučyŭsia kab čaho nia zabycca, papraŭiŭ u dziaŭ-čynki čarniŭ i piara i, na toj papierynie, što dostaŭ z wołaści, napisaŭ: Reihija R.-Katalickaja, narodnaść Biełaruskaja, a „Państwowość“—(praciaźnik). Nat' chacieŭ toje samaje zrabić swajmu kumpanu da-rohi, ale ahlanuŭšyŭsia nidzie jaho nia ŭhledziŭ, to i i tak astałosia. Dačakaŭšyŭsia čarhi, padstupiŭ bliżej stała i pałażyŭ swaju papierynu pierad samym nosam sa-kretara. Ale ci pawierycie bratočki, dapraŭ-dy musi hety sakretar mała wučany, bo choć mieŭ kariku pad nosam, adnak mu-sić nie razabraŭ dobra—kali staŭ pišać pa „swojamu“. Zamieciŭszy heta ja, kažu:—„pa-nie sakretar! štoż wy heta najlepšaho ro-bicie? Jaŭ Biełarus!“ „Kali wy Biełarus —

adkazywaje — to musicie iść da Waŭ-kawyskaho Načalnika, kab wam wydali pašpart „zahraničny“. Užo, kali tut nia wydaduć zahraničny, to treć kažu-iść choć i da Horadni, aby dostać toje, što treba. Tut p. Klimowić musi paŭstydaŭsia, kali šmarhanuŭ pa słowi, «polska», a napisaŭ Biełaruskaja narodnaść. Z cikawaści ja pa-stajaŭ krychu i paŭhladaŭsia, jak ludziam pišuć. Ano nia tolki mnić, ale i ŭsim, ni ŭ koha nia pytajućsia šmarujuć, što im padabaicca, ci moŭa prykazana načalnikom

Usich Biełarusioŭ Katalikoŭ i Prawa-sławnych, jakija nat' ani słoŭca pa polsku nie razumiejuć, niemcaŭ kalwinaŭ i lutara-ranaŭ, na katorych naš Izabelin bahaty, ŭsiech pryjmajuć, choć hwałam, pad kryty biełaskrydłaho ała; nat' naskolka nia my-lajusia—papa Izabelinskaho i taho zapisali da narodnaści Polskaj i, prynaleŭnaści państwa Polskiego. A kali chto z bołš swiedamych adazwiecca, što Biełarus, za biwajuć duch tym, što nijakaj Biełarusi nima, a što Biełarus dzieści zahranicaj. Tolka da żydoŭ ni nadta ŭčapłalisia, čamu? chto ich wiedaje.

Nu štoż na heta skażycie-ludczy?! Ad siabie—maŭ skazać što heta nia pier-šyna i nia... nawina.

A wam p. Sakretaru nadta brydka być nastolki... Bo kab skazać, što Biełarus u Afrycy, ci jak wy dawodzili za hranicaju, to treba hadawacca pad pialonkaj, ci chwartuśkom u mamy, a wučycca pad piečču z kurami.

Braty Biełarusy! pośla doŭhich mu-kaŭ i stahnaty, pryjšta para kali možamo ustać sa snu i nazwać siabie ludźmi! My ŭadaim jak i ŭsie narody żyć samym sabo-ju, biaz woŭčymaŭskaj apieki, bo da naj-lepšych dzieciŭ u najlepšaho Wajčyma haryć złość pad wačyma. Para, wialikaja, para wycierci slozy ad ździeku i čužoŭ nahajki, para wycierci pot ad pracy na čużych zahonach. Hodzi ciarpieć moŭča-čy ździekaŭ i paniawierstwa, hodzi ciar-pieć kryŭdy ad čużyncoŭ, jakija zbytku-juć z nas usialakimi sposabami, i na koŭ-nym kroku! A, u kancy pryšlosia słuchać i ciarpieć najciażejšaho udaru bo, kažuć što nas nima na ziemi. Para ŭstać, pracierci i, padniać wočy u horu i kryknuć usiamu światu, na ŭsie hrudzi, što my żywiemo!

A tak sama ad pacałunkaŭ cichaha wietryka pačynaje prabudŭacca dziŭny, spraŭny chor našych wiasiołych ščabia-tuŭniaŭ—piuśak, śmat chłapathwych pra-caŭnic pčolak, zučkoŭ, dy matyločkaŭ...

Jaki dziŭny, čaroŭny chor! Jakija cud-nyja zyki!

O, heta pieśnia prabudŭajučajsia pryrody, zdolnaja prywiasć čaławieka ŭ poŭnaje zabyćcio ab usim na świecie i ŭdać tolki malicca, malicca cudoŭnaj siły, Niiwidzimamu Duchu...

Cicha ŭsiudy...

Nikahutka, ni duży...

Ale nie, wun z šyrokaj wulicy, pa-miż dwuch radoŭ kaliś nizkich, dziera-wiannyh, z nawisšymi, šerá-sałamiannymi strechami, chat, a ciapier na miešciŭ ich hrad akołkaŭ cehty, niekalki asmalanych haławieśak i kučy nawiejanaj z darohi šumy, idzie niechta, wylazŭszy z niejkaŭ ja-my, zhorbleny, maładych hadoŭ, ale siwy

užo, z šerym twaram, abrosšym čymści zialonym, s čornymi, chudymi, kastlawymi rukami i sahnutyimi kalenkami—chwi-hura padobnaja da čaławieka, a za joj druhaja, treciaja, piataja, dziesiataja...

Heta zychary s pahareuśaj wioski; haspadary niekalkich pałosak ziamli i cies-naj chatki, choć chałodnaj; niawyhodnaj, ale swajej kaliś rodnej!

Ciapier hetaj užo chatki nima!

Ciaŭkija dumki jašče bołš zhinajuć zhorblenyja plečy, u wačoch pamutniela ručjom ciakuć slozy...

Woś užo j rodny zahončyk, wun druhi, terci...

Što-ż heta?..

Ci maŭ wočy užo inakš świeciac?!. Ci moj rozum tak aślah, što ja nie maŭ razpaznać swajoj rodnej ziamielki, jakuju zmałku paliwaŭ swaim potam?..

Ci heta tyja samyja niŭki, jakich, ka-liś adno charastwo apjaniala mianie ra-daściu?..

My nia słuhi! My ludzi! My, Biełaruski miljonny Narod!...

Harasim Kancowik.

m. Świr, Świancianskaho paw.

Świr—niekali stalica udzielných kniazioŭ Świrskich, ciapier — zвычайnaje miastečka. Pałożena jano ŭ pieknym miejsy nad wializnym wozieram tahoż imieńnia, niedaloka ad Pałockaho trachtu.

Niasialeńnie—čysta biełaruskaje. Pačynajučy ad Swira i dalej na poŭnač, uschod, dy poŭdzień najmiejniasz dasztaśia palityka zmianiajučychsia „haspadaroŭ.“ Narod tutejšy i da apoški pierachawaŭ čystatu i pieknaść rodnaj biełaruskaj mowy, dy rodných zвычайaŭ. Stul i pahaworka „Świrski handziul.“

Apošnija zdareńni pačynajučy adnak trywożyć miascowych świadomych Biełarusau. Reč u tym, što na miesca zmioršaha dziekana, Ks. Walunasa (ličwina i duža spahadajučaha biełarusam), naznačyli siudy Ks. Halaka. Heta s pryrody čyściejšy biełarus, uradźeniak Zahačskaj parachwii; jaho bačka i pa siońniašni dzień hawora tolki pabiełarusku, a užo jon sam dyk praśleduje Biełarusau jak tolka moža. Dziŭna, što hety Ks. Halak, budučy jašče probašcam u Świrankach, lubiŭ pachwalica swajeju „biełaruskaściu“ i prykidywaŭsia, što lubić biazkonca biełaruskija pieśni. Woś ty, Boža mocny, jak ničałuśienka na świecie nima stałaha i peŭnaha! Ciażka nam ciapier, dy nie dadziomsia... Za čas wajny Świr uwieś čas byŭ na fioncie i strašenna praciarpieŭ... Ciapier užo ludzcy stali pa krysie papraŭiacca... Što čaćwier adbywajuca kirmašy i udajuca niazhoŭš.

Poča jość u miastečku i hazety, u tym liku i „Krynica“; atymliwaim bołšmiejnš u paru. Cikawimsia, što dziecca na świecie i nimała dumajem ab swaim losie. Balej za usio nam patreba prašwiety, dyk nijaki worah tahdy nam strašnym nia budzie. Prašwieta — najlepšaje aružža u zmahani za našy ahułna hramadzskija prawy.

Adam z pad Swira.

Wioska Barani, Świancianskaha pawietu.

Wioska naša ličycca Kluščanskaj parachwii; jana znachodziacca ŭ 6-ci wiar-

stach ad kaścioła. Haspadarym my tut jak i ŭsie kruhom. Maím lesu pad bokam i waziory blizka; dwary panskija taksama niedaloka: adzin nawiet u susiedztwie. Čakajemo, mo' kališ u dobry čas i ziarnielki padbawiać... Ciomnyja my byli, dyk dora-ha-ž za swaju durnaść i pryptacili. Miell pad bokam serwituty i spadziwalisia ich na ŭłasnaść pieraniać; ale-ž pan chitrejšy za nas: wykarystaŭ niemieckuju akupacyju i spuściŭ les u żydoŭskija ruki. A skolka-ž my napravawalisia za hety kusok u spakojny jašče čas?... Sumna ab hetym apošnim i ŭspaminać, tym bołš što i miž našaj siarmiažnaj braci znajlišia zdradniki rodnaj sprawy... Za łaskawa-sałodkija sloŭcy, za kawałak chleba (choć swajcho tady propaść byto), hety syny wioski tarmazili brackuju sprawu. Soram wam za heta!

Jak nia ciomny my, adnak raniej ŭsiech susiednich wiosak zrazumieli my patrebu adradžeńnia Biełaruskaho Narodu. U nas z adchodam maskoŭcaŭ najpierš była zakładzienna pačatkowaja biełaruskaja škotka, praŭtywaŭšaja čatyry hady. A ciapier dyk i heta zdarowaje ziarnia našaj pryštaści nam pataptali prybłudy. Ale pry-mus niazdołaje nas pierarabić na zdajcaŭ rodnaj sprawy. My ŭsie wiedajemo, što my kroŭ s krywi, kość s kasci—Biełarusy.

Hazety Biełaruskija čytajemo z wialikaju cikawasciu i pryčilnaściu.

„Krynica“ dastajemo s Kluščan i šanujemo jaje, jak našu siarmiažnuju hazetu.

Lawon s Tr.

Wioska Wierciališki, Hrodzienskaho paw. Wioska naša, choć maje litoŭski nazoŭ, ciapier čysta biełaruskaja. Nazowu swaju jana musić atrymała tady, kali litoŭcy i biełarusy żyli supolna u Hrodziensčynie i byli adzinymi haspadarami našaj rodnaj ziarnielki. Lyrk woś wioska naša lażyć na paŭdarohi z Hrodny da m. Wozier, pry šasowaj darozie. Biełaruskaja świadamaść tutaka jość: wioska naša maje škotu, hdzie dziecki našy wučacca pa biełarusku, pa polsku i pa rasiejsku. U wioscy jość prawastaŭnaja cerkwa, nima toki świaščennika. Wioska naša biazmała celaja prawastaŭnaja, katalikoŭ było tutaka zaŭsiody nia mnoha. Z wierciališskich katalikoŭ pachodzić bačka ks. Tałoč-

ki; tutaka jon radziŭsia i hadawaŭsia. Na našym mahilniku lažać dzied i babka (uni-jatka) ks. Tałočki, a ŭ wioscy żywuć jaho swajaki. „Krynica“ dachodzić i ŭ tutejšy kut.

Narod u nas nia biedny. Majem nadzieju, što wioska heta maje budučynu: jaje zlučaje z Hrodnaj wuzka-kalejnaja daroha.

U blizkich wakolicach była biełaruskaja škota u wioscy Kaplicy.

Blizki.

Adusiul i ab usim patrochu.

Zamireńnie.

Polski Urad užo pryhatawaŭ bałšawikam warunki dzieła zamireńnia. Pawedle ich usia Biełaruś, Ukraina i Litwa musiać adyjšci da Polšcy, a užo Polšča pa-stanowić, što z nami usimi maje być. Ci bałšawiki na takija warunki zhodziacca—pokul što niawiedama. Wiedama tolki toje, što kali zhodziacca, to nie na doŭha; ad-dychnuŭšy, jany uznoŭ pačnuć wajnu za našyja ziemli. Kaho padtrymajuc Biełarusy, Ukraincy, Litwiny—zhadać ciapier trudna.

Niamieckaje zabureńnie.

U Niamieccynie dahetul niespakojna Kałatnia trywaje. Ahułam jość nadzieja, što daŭniejšych parodkaŭ wiarnuć nia pry-dziecca. U baracbie pierawaha na staranie uradu, jaki usimi siłami starać a dajšci da ładu. Kamunisty tam taksama nia dremiać. Dzienniadzie jany nawiet užo u swaich rukach trymajuc ŭladu.

Kamu što?

Endeckaja (panskaja) „Gazeta War-sawska“ duža aburana na Łatyšoŭ. Bo jak-ža! Łatyšy u swajej Łatwii tak raspa-radżajuca, jak im patreba, a nia tak, jak chočać polskija pany.

Nie, ciapier nima užo hetých załacistyich, tajemna z wietram hutarliwych kałasočkaŭ!..

I stać naš harotnik siarod pola z, apuścenaj haławoj, a ŭ hrudziach ščymić i takaja wostraja bol ich achapiła, što cho-čycca apošniuju zrebnuju, padziortuju sa-ročku parwać susim, kab užo ničoha nia byto, ničoha, i żyćcia kab užo nie stała!..

Bo ci-ž heta żyćcio, — kali nima čym zmoryć nadakučliwy hoład, kali žonka lażyć spuchšy ad hoładu ŭ syroj ziarn-lancy, na tym miejsy, dzie stajala kališ rodnaja chata, kali jak mracy - zdańni, dzieci i plaćuć, i jenčuć: „jeści chočem“! A biedny ich tata, jak raz u hety čas, stać asłabieŭšy na, dzikoj trawoj paroššym, zapuścany pol, i nia wiedaje, čym uzha-rać i zasiejać hety čwiordy dziarwan na wuzkich pałoskach?..

Ci-ž heta żyćcio, jak jon wiedaje, što ŭ hety samy čas, kali jon i jaho siamiejka pašpieli užo napicca na śniedańnia hór-kich, balučých śłoz, jość šmat ludziej, što

choć ničoha nia robiać, ale dola im spry-jaje: jany bahaty, jany syty i adziety...

Dyk čamu-ž heta tak?

Čamu adzin maje karystacca biaz-ličnym bahaćciem, a sotni, jak pčolki dla swajho trutnia—biazupynna pracawać, ad-dajučy jamu swaju ŭłasnaść, swaje siły, achwarowywajučy ŭ hetym i lepšuju do-lu? Čamu?..

Ci moža sprawiadliwaść nawieki za-snuła i nikoli užo nie ŭwaskreśnie?

Ci moža chmary zaciahnuli jasnaje soniejka i dzieła hetaho nia widać wychadu na praŭdziwy ślach, kab dajšci da lepšaj doli, da światlejšaj budučyny?

O nie!

Tak doŭha čakanaje soniejka užo wykacitasia z za čorných chmar!!!

Jaho ahnistyja promieńni aświacili ŭsie ślachi!

Dyk bardziej-ža śpiašaj skarystać z jaho światła,

Chutcej šukaj šyrejšaha i karaciejša-

ha ślachu da lepšaj doli, Harotny Biełaruski Narodzie!

Adważna, Biełarusie, idzi naŭpierad, kab uznoŭ ciomnyja chmary nie schawali ad was jasnaha świetu i kab Wy znoŭ nie zastalisia ŭ ciemnacie.

Biełarusy świadamyja aświadamlajcie niaświadomych!..

Klićcie, pahaniajcie adzin adnaho, kab usie razam chutcej zajmali swaje miejs-cy na światlejšym, tak doŭha užo čaka-nym ślachu! Hladzicie, kab inšyja nie ŭwajšli Wam u darohu, bo moža na dru-hi ŭschod sonca zadoŭha prydziecca ča-kać!..

Dyk čaj-ža aznajmlaje Biełarus Biełarusu, što užo dawoli spać u ciemnacie harotnych doŭnich stalećciaŭ, što nastaŭ čas nowaho żyćcia zmardawanamu mil-jonnamu Biełaruskamu Narodu!

Wiera.

Niezależność — darahaja reč kožnamu narodu.

Irlandyja bojka zmahaicca z uradam anhielskim za swaju niezależność. Zmahańnie časta krywawaje trywaje uščiaż. Woś niedaŭna u Dublinie Irlandčyki napali na anhielskich saŭdataŭ. Jość zabilyja i ranienija.

Ehipt i Sudan, dahetul naležačyja da Anhlii, abwiaščili swaju niezależność.

Pietrahrad šybka wymiraje.

Pawedle hazet u studni miesiacy u Pietrahradzi žmiorła 45 tysiać ludziej, a ŭ luty 60 tysiać. Pryčynaj takoj śmierotnaści — noŭad i tyfus.

Balšawiki napirajuć.

Apošnim časam balšawiki ażywilisia na ŭsim fronci. Ničoha waźnaho zrabić nie ŭdatosia. Polskaje wojska ŭsie balšawickija ataki adkidała.

M. Harecki	40 m.
Hanna Dušeŭskaja	25 m.
E. Klejn	5 m.
Pakroŭski	15 m.
H. Bahdanowič	6 m.
A. Sakałowa	25 m.
E. Madestawa	20 m.
A. Trypuza-Trajanaŭ	20 m.
Koŭnier wuč. 8 kl.	2 rub.
A. Kušnioŭ	25 m.
Ks. A. Stankiewič	20 m.
Artoŭski	10 m.
Majmina wuč. 8 kl.	1 rub.
Hielwan wuč. 8 kl.	1 rub.
Ad 6 klasy	44 m. i 5 r.
Kacnelson	10 m.
Łurje wuč. 8 kl.	5 m.
Ad 5 klasy	54 m. i 2 r.
Ad 4 klasy	33 m. i 1 r.
U. Znamiaroŭski	100 m.
Św. Plis	20 m.
A. Cykowič	5 m.
W. Katowič	5 m.
Ad 6 klasy	36 m. i 6 r.

Hawendo wuč. 4 kl.	30 m.
A. Łabuć wuč. 8 kl.	10 m.
Anšels	6 m. i 3 r.
H. Dušeŭskaja	40 m.

Usiaho 372 m., z jakich 28 rublami.

Aprača toho roznyja asoby na „čyrwonaje jaječka“ dla biełaruskich dziełak achwiarawali 596 m. i 28 rb.

Biełaruski Kamitet Pomačy Paciarpieŭšym ad wajny, jaki kłapocicca ab utrymanni prytułku, usim asobam, daŭšym achwiaru na „čyrwonaje jaječka“ dla biełaruskich dziełak, hetym wyrażaje ščyruju padziaku.

Staršynia Kamitetu
Ks. A. Stankiewič
Pisar H. Bahdanowič.

Z WILNI.

Pryhatawańnie dzieła atkryćcia Biełaruskaho muzeju i bibliateki imienia Janki Łuckiewiča.

Jak wiadama, niabošcyk J. Łuckiewič, wučony biełaruski archeoloh, duža śmat sabraŭ roznych račej i kniżak daŭniejšych, jakija datyčać Biełarusi. Woś usie hetyja darahija rečy ciapier paradkujucca, kab nieŭzabawie adkryć Biełaruski muzej i bibliateku imieńnia J. Łuckiewiča.

Padpisny list,

jaki wydała wučanica 8-aj klasy, L. Rusieckaja na „Čyrwonaje jaječka“ dla biełaruskich dziełak u prytułku pry I-aj Wilenskaj Biełaruskaj Himnazii.

L. Rusieckaja wuč. 8 kl.	50 marak
A. Holdštejn wuč. 8 kl.	2 rub.
Nohaler wuč. 8 kl.	25 mar.
Hieršater wuč. 8 kl.	20 m.
W. Bohdanowič	20 m.
L. Ihnatawa	20 m.
N. Banceben	20 m.
M. Moraŭskaja	20 m.
F. Mikulina	20 m.
A. Dmachoŭski	20 m.
M. Kachanowič	25 m.
N. Łaskowič	20 m.
I. Katowič	20 m.
M. Katowič	20 m.
L. Hareckaja	40 m.

ABWIESTKA.

7-ha krasawika 1920 hodu buduć paślany u szkołu padcharuńnych 60 maładych biełarusau na 9-ci miesiaczny kurs (szkoła u Warszawie).

Warunki pastupleńnia woś jakija:

- 1) Być biełarusam.
- 2) Mieć hadoŭ 18—27.
- 3) Adukacyja nia mieńš 4-ch kl. siaredniaje školy.

Pry zapisywańni prynosić DAKUMENTY:

- 1) Metryku, kali radziŭsia.
- 2) Atestat adukacyi, abo kopiju paświedčannuju u Nataryusa.
- 3) Lekarskaje paświedčanie ab przyhodnaści da wajskowaj służby.
- 4) 2 fatahraf. kartki, paświedč. u palicyi.
- 5) Ułasnaručnaje apisańnie swajho żywicia.
- 6) Apisańnie swajho materjalnaha stanowišča.
- 7) Podpisku u tym, što prastużyć 5 hadoŭ u Bieł. wojsku pa atrymańni aficerskaj ranhi. (Padpiska paświedč. u Nataryusa abo u Palicyi.

II.

Sztab Biełaruskich wojsk u najchutczszym czasie pasyła u szkołu padaficerau u Ostrawie Łomżyńskaj hub. 90 maładych biełarusau (60 u szkołu piachotnuju i 30 — u szkołu kulamiotnuju).

Warunki pastupleńnia

- 1) Wiek 19—35 hadoŭ (mieć metryku abo kopiju paświedčan. Nataryusam i pašpart).
- 2) Umieć čytać i pisać pa polsku; znać 4 alyfmetryčnija dziejstwa (złażeńnie, adymańnie, umnażeńnie i dzialeńnie).
- 3) Lekarskaje paświedčanie ab przyhodnaści da wajskowaj służby.

Dla rehistracyi i zaličeńnia ŭ Wilni zjaŭlaccia z dokumentami:
Bakšta 11, pakoŭ 24.